

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มา

ตามมาตรา 12 ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ กำหนดให้ภาคีจัดวางและ ดำรงรักษาโปรแกรมเพื่อการศึกษาทางวิทยาศาสตร์และทางวิชาการ และการฝึกอบรมไว้ใน มาตรการเพื่อการจำแนกระบุ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และ องค์ประกอบอย่างยั่งยืน และให้การสนับสนุนการศึกษาและการวิจัยนั้นๆ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนงานวิจัยที่อุทิศให้แก่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องกับมติสมัชชาภาคี และเพื่อดำเนินการสืบเนื่องตามบทบัญญัติของมาตรา 16 ,18 และ 20 ส่งเสริมและร่วมมือในการใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ในการวิจัยความหลากหลายทาง ชีวภาพในการพัฒนาวิธีการเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่าง ยั่งยืน

ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ ความ มั่นคงทางอาหาร การแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนา แต่การพัฒนาโดยไม่คำนึงถึงขีดจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัวของทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นเหตุให้มีการสูญเสียความ หลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่องและเป็นปัญหาระดับ โลกที่ทุกประเทศต้องเร่งหยุดยั้ง ประเทศไทยเป็นแหล่งรวมของกลุ่มพรรณพฤษชาติภูมิภาคอินเดียน-พม่า ภูมิภาคอินโดจีนและภูมิภาค มาเลเซีย จึงมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงมาก ประมาณว่ามีพืชอย่างน้อย 12,000 ชนิด สัตว์เลี้ยง ลูกด้วยน้ำนม 302 ชนิด นกอย่างน้อย 982 ชนิด ปลาน้ำจืดและปลาทะเลอย่างน้อย 720 และ 2,100 ชนิด ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 10 ของชนิดพันธุ์ปลาของโลก แต่ความหลากหลายทางชีวภาพ ของประเทศไทยกำลังลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีสาเหตุสำคัญคือ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ เกินศักยภาพของระบบนิเวศ เพราะประชาชนมีความตระหนักในเรื่องคุณค่าและการอนุรักษ์ความ หลากหลายทางชีวภาพน้อย ขาดการประชาสัมพันธ์ การให้การศึกษาและการสนับสนุน อย่าง ต่อเนื่องและเพียงพอ ความหลากหลายระหว่างระบบนิเวศเป็นความหลากหลายทางชีวภาพซึ่ง ซับซ้อน สามารถเห็นได้จากความแตกต่างระหว่างระบบนิเวศประเภทต่างๆ เช่น ป่าดงดิบ ทุ่งหญ้า ป่าชายเลน ทะเลสาบ บึง หนอง ชายหาด แนวปะการัง ตลอดจนระบบนิเวศที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทุ่งนา อ่างเก็บน้ำ หรือแม้กระทั่งชุมชนเมืองของเราเอง ในระบบนิเวศเหล่านี้ สิ่งมีชีวิตก็ต่างชนิดกัน และมีสภาพการอยู่อาศัยแตกต่างกัน

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพลำดับที่ 188 มีผลบังคับใช้วันที่ 29 มกราคม 2547 โดยมีหน้าที่จะต้องดำเนินการตามมติและพันธกรณีในมาตราต่างๆ ของอนุสัญญา โปรแกรมงาน และข้อมติจากการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยต่างๆ และดำเนินการสอดคล้องกับนโยบาย มาตรการ และแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2551 - 2555 กลยุทธ์ 4 ส่งเสริมการวิจัย ผีกรอบรม การให้การศึกษา สร้างความตระหนักและส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ และเพื่อให้สอดคล้องกับปี 2010 ซึ่งองค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดให้เป็นปีสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ (2010 the International Year of Biodiversity, IYB) โดยมีเป้าหมายลดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และกำหนดชีวมณฑลหลักๆ 7 ชีวมณฑล ซึ่งการศึกษานี้เป็นการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของนกและสัตว์เลื้อยลูกด้วยน้ำนมในระดับชนิดพันธุ์ในชีวมณฑลป่าไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ เพราะการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและองค์ประกอบอย่างยั่งยืนได้ ในเบื้องต้นก็ต้องทราบก่อนว่ามีสิ่งมีชีวิตชนิดใดอยู่บ้าง ซึ่งชนิดของสิ่งมีชีวิตก็จะได้มาจากการสำรวจ เมื่อทราบชนิดแล้ว จึงมาพิจารณาว่าสิ่งมีชีวิตชนิดใดมีศักยภาพสูงในการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน แล้วค่อยดำเนินการต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของนกและสัตว์เลื้อยลูกด้วยน้ำนมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา จังหวัดลพบุรี

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของนกและสัตว์เลื้อยลูกด้วยน้ำนม ซึ่งเน้นศึกษานกเป็นหลัก โดยการเดินสำรวจในพื้นที่ตามเส้นทางที่เจ้าหน้าที่ใช้ในการสำรวจเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา